

Globaalit ilmiöt vuonna 2016

Globaali keskinäisriippuvuus blokkiuttuvassa maailmassa

- Konfliktit, joissa nouseva valta haastaa johtavan vallan
- Populismin nousu, johtajakultin esiintulo
- Ääri-ilmiöt mobilisoituvat voimakkaasti
- Sosiaalinen media haastaa perinteisen journalismin tavalla, joka uhkaa demokratiaa ja tukee populistisia
- Kyberkeinot käytössä
- Länsimaisen demokratian kriisiytyminen
- Ilmapiiri heikentää kansainvälistä yhteistyötä, YK suurien haasteiden edessä

Lähde: Sitra

Vallan ja varojen epätasainen jakautuminen

- 8 miestä omistaa saman verran kuin puolet maailmasta (Lähde: Oxfam).

[Uutisartikkeli](#): Raportti: Suomalaisten ultra-rikkaiden määrä kasvoi puolella vuosikymmenessä.

- Panamasta tullut asiakirjavuoto paljastaa keväällä 2016 yksityiskohtaisesti kuinka veroparatiisit toimivat. Vuoto sai aikaan suuria otsikoita ja voimakkaita reaktioita eri puolilla maailmaa. Poliitikkoja joutui eroamaan ja pankkien oli pakko tunnustaa laiminlyöntinsä.

[Uutisartikkeli englanniksi](#): The Global Wealth Report 2016.

Sotia ja konflikteja

[Wikipedian artikkelisivu](#): Luettelo käynnissä olevista sodista.

Pakolaiskriisi maailmalla jatkuu

[Uutisartikkeli](#): Välimeren musta vuosi – 14 hukkui joka päivä.

Välimerellä on vuonna 2016 hukkunut yli 5000 pakolaista, jotka ovat yrittäneet Afrikan puolelta Eurooppaan. Luvuista ilmoittivat YK:n pakolaisjärjestö ja Kansainvälinen siirtolaisjärjestö IOM.

[Uutisartikkeli](#): Suomi nukkuu hyvin, mutta Euroopan siirtolaiskriisi jatkuu – tänä vuonna jo yli miljoona uutta turvapaikanhakijaa.

Eurooppaan on rekisteröitynyt tänä vuonna jo yli miljoona turvapaikanhakijaa. Viime vuonna tulijoita on ollut ilmeisesti paljon luultua enemmän. Komissio miettii, saisivatko nykyistä suuremmat rahamäärät muut jäsenvaltiot innostumaan taakanjaosta.

[Uutisartikkeli](#): Unkarissa vangit rakentavat Serbian rajalle aita pakolaisia vastaan.

Maailmantalous vahvistumassa

Öljyn matalat markkinahinnat...

Kiinan talouden kasvuvauhti...

Maailmantalouden kasvu on voimistunut epävarmuuden lisääntymisestä huolimatta (Lähde: IMF suhdannekatsaus).

[Uutisartikkeli englanniksi](#): 2016 the year in review - 1. Markets Take Bumpy Ride to Records.

'Annus horribilis'

5.1. Pohjois-Korea ilmoitti tehneensä vetypommikot

2.1. Saudi-Arabia teloitti 47 terrorismista tuomittua

11.1. Sultanahmetin aukion terrori-iskussa Istanbulissa kuoli 11

15.1. Terrori-isku Burkina Fason pääkaupungissa Ouagadougoussa, 28 kuoli

13.3. 31 kuoli pommi-iskuissa Brysselin lentoasemalla ja Maalbekin metroasemalla

19.5. Egypt Airin lento 804 syöksyi Välimereseen

28.6. Terrori-isku Istanbulin lentoasemalla, 44 ihmistä kuoli

3.7. Pommi-isku Bagdadissa, Irakissa, 290 kuoli

14.7. 86 ihmistä kuoli kuorma-auton ajettua väkijoukkoon Nizzassa

15. – 16.7. Vallankaappausyritys Ankarassa ja Istanbulissa

22.7. Terrori-isku münchenilaiseen ostoskeskukseen, 9 kuoli

19.12. Turkkilainen poliisi ampui Venäjän Turkin suurlähettilään Ankarassa

31.12. Terroristi iski yökerhoon Turkin Istanbulissa – ainakin 39 kuollut ja kymmeniä loukkaantunut

EU natisee liitoksistaan

Talous

Pakolaiskriisi

23.6. Brexit

4.12. Italian Demokraattisen puolueen pj- Matteo Renzi hävisi kansanäänestyksen ja ilmoitti eroavansa pääministerin tehtävästä.

Trump

[Uutisartikkeli](#): Tuomiopäivän kello siirtyi lähemmäs keskiyötä - osasyynä Trumpin kommentit.

Trump kaavailee suuria tuontitulleja Meksikolle.

Trump löi ennätyksen: alle 10 päivässä enemmistön epäsuosioon.

26.1. Tuomipäivän kelloa siirrettiin lähemmäs keskiyötä Trumpin kommenttien vuoksi. Tiedemiesten vertailukuvallinen kello näyttää kahta ja puolta minuuttia vaille keskiyön. Historian aikana kelloa ei ole aiemmin siirretty yhden ihmisen vuoksi.

Trump sulki USA:n ovet pakolaisilta – kieltolistalle joutuivat myös 7 maan matkailijat.

Trump aikoo rahoittaa Meksikon-muurin nostamalla tuontiveroja.

Putin became as important player in US elections as the candidates themselves.

8.11. Donald Trumpin valinta USA:n presidentiksi aiheutti monipäiväisiä mellakoiksi yltyneitä mielenosoituksia.

NYT: Trump valmistelee USA:n roolin pienentämistä YK:ssa.

Trump haluaa ottaa vesikidutuksen takaisin käyttöön.

[Uutisartikkeli](#): Brittilehti neuvoo: Jos haluat paeta Trumpia, lähde Suomeen.

Ilmastoennätyksen hälyttivät toimiin

16.1. The number of annual deaths caused by pollution around the world is now greater than malaria and HIV combined, according to a recent study, with scientists warning that fatalities could reach 6 million a year by 2050.

22.1. Itä-Aasiassa Thaimaasta Japaniin ulottuvalla vyöhykkeellä alkoi kylmän sään aalto, jonka uskotaan aiheuttaneen yli 100 ihmisen kuoleman.

30.5. 2015-2016 El Niño is over – but it leaves nearly 100 million people short of food

30.5. Yli kolmasosa Ison valliriutan Keski- ja Pohjois-osasta kuolemassa.

Arktista merijäätä ennätyksellisen vähän tänä vuonna.

2016 – The hottest year on records ever!

4.11. Pariisin ilmastopöytäkirja astuu voimaan – liikkuminen, asuminen ja syöminen muutosten kouruissa. Päästöjen vähentäminen alkaa nyt toden teolla koko maailmassa.

11.11. Ilmastonmuutos jyllää liki kaikkialla jo nyt – Tiedeyhteisö ei odottanut tällaista muutosta vielä vuosikymmeniin.

7.12. Indonisiassa valtava ilmastopäätös. Jopa 5 % maapallon päästöistä loppuu kun maa kieltää palmuöljyviljelmien ja sellupuumetsiköiden laajentamisen luonnonsoille.

12.12. metaanipäästöjen kasvu huolestuttaa ilmastotutkijoita. Ilmakehässä lämpöä sitovien metaanipäänoussut jyrkästi. Kukaan ei tiedä varmasti, miksi.

22.12. Suomalaiset googlettavat huiluna kasvisruokaa.

Nyhtökaura, härkis, mifu...

Suomen talous piristyi!

13.12. Suomen pankki linjaa: Suomi on jättänyt taantuman taakseen – Taustalla erityisesti yksityisen kulutuksen ja investointien kasvu.

20.12. Työttömyys aleni edellisvuoden marraskuussa selvästi (Etelä-Savo).

9.1. Vienti kasvoi marraskuussa – etenkin kautta Yhdysvaltoihin ja Venäjälle oli pirteää. Eniten kasvua oli lääkintäkoneiden ja tieteellisten instrumenttien sekä öljyalosteiden viennissä.

Matkailutoimiala jatkaa kasvuaan

23.12. YK ennakoi, että lentomatkailu kasvaa vuoteen 2030 mennessä puolella nykyisestä – erityisesti Aasiassa.

[Uutisartikkeli](#): Kestävä matkailu on vielä kaukainen tavoite.

25.10. Lonely Planet nostaa Suomen kolmanneksi kiinnostavammaksi matkakohteeksi.

27.12. Financial Times listaa Suomen yhdeksi trendimatkailukohteista.

[Uutisartikkeli](#): Lentomatkestus yleisty vauhdilla – tämä on maailman vilkkain reitti.

Tieteessä otettiin harppauksia eteenpäin!

[Uutisartikkeli englanniksi](#): Top 10 science stories of 2016: Gravitational waves, Zika, Proxima b and more:

1. Einsteinin ennustamat gravitaatioaalto havaittu ensimmäistä kertaa

[Uutisartikkeli](#): Gravitaatioaaltoista viimein suora havainto – suurempi läpimurto kuin Higgsin hiukkanen

2. The rise of Zika

[Uutisartikkeli englanniksi](#): Year in review: Zika virus devastates Brazil and spreads fear across Americas

3. Lähitähettä kiertävästä elinkelpoisesta planeetasta (Proxima b) saatiin varmistus – suomalaistutkija havaitsi ensimmäisenä

[Uutisartikkeli](#): Lähintä naapuritähdeämme kiertää Maan tyyppinen planeetta – onko sillä vettä?

4. Three parent baby’: Maailman ensimmäinen kolmen biologisen vanhemman uudenaikaisella koeputkihedelmöityksellä alkuun saatettu lapsi

[Uutisartikkeli](#): Ensimmäinen kolmen vanhemman poika on viiden kuukauden ikäinen – uusi menetelmä

5. Pohjoisen napajään maksimilaajuus jäi pienemmäksi kuin koskaan satelliittimittausten historiassa

[Uutisartikkeli](#): Napajää voi sulaa kohta kokonaan – näin se vaikuttaa Suomessa

6. DNA studies put new twists on the timing of human migrations out of Africa

[Uutisartikkeli englanniksi](#): Year in review: How humans populated the globe

7. Tutkijat loivat laboratoriossa pienemmän mahdollisen keinoperimän joka ei ylläpitää elämää

[Uutisartikkeli englanniksi](#): Scientists build minimum-genome bacterium

8. Mahdollinen läpimurto Alzheimerin hoidossa

[Uutisartikkeli](#): Mahdollinen läpimurto Alzheimerin hoidossa – vasta-aine lievensi potilaiden oireita

9. Antarktisen otsonikerroksen aukko pienentynyt

[Uutisartikkeli:](#) Hyviä uutisia tutkijoilta: Antarktiksens otsonikerroksen aukko pienentynyt

10. Tekoäly päihitti jälleen ihmisen

[Uutisartikkeli:](#) Tekoäly päihitti jälleen ihmisen – go-suurmestari hävisi kolme peliä peräkkäin

Teknologinen singulariteetti konkretisoitui

19.2. Kone liittää hissinsä verkkoon – Valvojana IBM Watson

15.3. Google DeepMindin AlphaGo tietokoneohjelma voitti maailman parhaan go-pelaajan Lee Sedolin

8.7. Pokemon Go got everyone walking outside

14.9. IBM tuo tekoälyn sairaaloihin: ”Terveydenhuolto mullistuu seuraavan 20 vuoden aikana”

[Jähmeistä järjestelmistä joustaviin ratkaisuihin](#)

1.1. 2016 Kauppojen aukioloajat Suomessa vapautuivat

1.1. 2017 Perustulokokeilu käyttöön Suomessa

[Uutisartikkeli:](#) Tämän Kelan kirjeen saa 2000 suomalaista – perustulokokeilu alkaa vuoden alussa

Kiky?

Sosiaaliset innovaatiot, kansalaisyhteiskunta osaamisdemokratia!

Ihmisten käsitys hyvinvoinnista rakentuu uudella tavalla ja palautuu yhä vähemmän hyvinvointivaltioon. Ihmisten kyvyt edistää omaa ja kollektiivista hyvinvointia ovat nyt paremmat kuin koskaan aiemmin historiassa. Kokemukset oman elämän arvokkuudesta, oman yksilöllisyyden ilmaisemisen tavoista ja eri ryhmiin kuulumisesta ovat yhä tärkeämpiä hyvinvoinnin tekijöitä. Vertaisyhteisöt, porukat, järjestöt, yhteiskunnalliset yritykset rakentavat uudenlaisia toimintatapoja ja uudenlaista yhteiskuntaa. Palveluntuotannon uusia voimavaroja ovat käyttäjälähtöisyys vertaistekeminen, lähidemokratia ja tiedon avoimuus.

Pieneen skotlantilaiseen Udnyn kylään rakennettiin asukkaiden voimin tuulimylly, jonka tuotot käytetään kylän kehittämiseen. (HS 15.8.2016)

Vain puolet suomalaisista luottaa yhteiskunnan huolenpitoon (Kauppalehti 11.7.2016)

Paikallinen auttaminen nousee perinteisen hyväntekeväisyyden rinnalle. Eriarvoistuminen ei ole vienyt suomalaisten auttamishaluja. (Kirkko ja kaupunki 21.11.2016)

Koulukiusatun tarina sai teinitytön toimimaan – nyt tuhansien ihmisten Facebook -ryhmä auttaa vähävaraisia ja lohduttaa yksinäisiä (HS 25.8.2016)

Menestyvä yritys on myös hyvä yrityskansalainen! Yhteiskunnallinen aktiivisuus ja vastuunkanto yhä tärkeämpiä menestystekijöitä (Wau 29.1.2016)

[Annus mirabilis? Vuosi 2016 oli myös hyvien uutisten vuosi](#)

- Vuonna 2016 monet maailman yleisimmistä sairauksista (esim. paksusuolensyöpä, dementia ja sydänsairaudet) vähentyivät vauraimmissa maissa. (New York Times)
- Ebola-epidemia kukistettiin

- 93% maailman lapsista oppi lukemaan ja kirjoittamaan. Tämä on enemmän kuin koskaan ihmiskunnan historiassa. Myös tyttöjen ja poikien väliset erot osuuksissa pienentyivät.
- Nälänhädässä olevien ihmisten määrä tippui alle 800 miljoonan ensimmäisen kerran 25 vuoteen

[Uutisartikkeli englanniksi](#): World Hunger Drops Below 800 Million For The First Time in 25 Years

- Kolumbian sisällissota päättyi!
- Historiallinen ilmastosopi solmittiin Pariisissa.
- Maailman päästöt eivät kasvaneet juuri yhtään Kiina vähensi ja EU-maat lisäsivät päästöjään. Päästöjen kasvu on pysynyt kurissa kolmatta vuotta.
- Otsoniaukon huomattiin pienentyneen ja tutkijat uskovat sen umpeutuvan kokonaan vuoteen 2050 mennessä.
- Jättipanda poistettiin uhanalaisten eläinten listalta!
- Vapaana elävien tiikerien määrä kasvoi ensimmäistä kertaa sataan vuoteen
- Keväällä saimaannorppien pesälaskennoissa havaittiin ennätysellisen paljon kuutteja ja WWF:n Norppalivestä tuli valtava nettihitti.

Mitä luvassa 2017 jälkeen?

- Suomen Pankin ennuste. BKT:n muutos Suomessa: vuonna 2015 ollut -0,1%, vuonna 2016 0,7% ja vuonna 2017 1,0%.
- Tilastokeskuksen mukaan vienti kasvaa 3 % vuonna 2017.
- Tilastokeskuksen ja Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömyys laskee, mutta pitkäaikaistyöttömyys on edelleen nousussa.

[Uutisartikkeli](#): Maailma, luvassa epävakaita – USA:n hallinnon raportti piirtää synkän kuvan lähitulevaisuudesta